

Příběh mého dědy

Naši rodiče, učitelé a známí nás často přemlouvají, abychom chodili více do muzeí, četli historické knihy a dívali se na zdlouhavé dokumenty. Ale je tohle ta část historie, kterou my mladí opravdu potřebujeme znát?

Historie, kterou se učíme jsou přibarvená fakta a nezáleží na státním zřízení, ve kterém žijeme či náboženstvím, jež vyznáváme. Nový režim se vždycky snaží pošpinit ten starý a noví kariéristé vyhrabávají špínu na ty staré. Smějeme se při pohledu na propagandistická videa socialistické republiky, kde se lidé oslovují soudruhu a soudružko a z toho, že nesplnili plán na tři sta procent viní Ameriku. Stejně tak se oni dívali na hajlující Prahu a hajlující Praha na monarchy, jež do sebe cpali snídani o deseti chodech zatímco poddaní hladověli. Každý skrýval svá zvěrstva ukazováním na ty, co tu byli před ním. Ale kde tedy máme hledat minulost, když my jsme v té době nežili?

SAMI V SOBĚ.

Ač má odpověď zní směšně, tak se o ní přesvědčuji čím dál tím více. A pokud mi to dovolíte, tak zkusím přesvědčit i Vás.

Říká se, že žena si k sobě vždy hledá kopii svého otce, protože právě on v jejím srdci objasňuje význam slova HRDINA. Já mám svého otce ráda, opravdu ano, ale pokud někdy budu kráčet v dlouhých bílých šatech k oltáři, tak chci, aby naproti mně stál takový člověk, jakým byl můj děda. Usměvavý bezstarostný blonděák s dokonalým vystupováním vyzařující jistotu, že se všechno dá zvládnout. Ač si ho nyní připomínám jen ve vzpomínkách z dětství, kdy jsme mu se sestrou jako pětileté holčičky seděli na klíně a poslouchali pohádky, tak jeho život měl velký vliv na tom, kým jsem dnes já sama.

Narodil se roku 1920 do rodiny legionáře Josefa Černohuba, po němž se také jmenoval. Pocházel z jedenácti dětí a po svém otci převzal neústupný postoj k pravdě a neotřesitelné vlastenectví. Možná právě proto jej, když byl jen o rok starší než jsem já, poslali do pracovního tábora, odkud se vrátil až po třech letech ve špatném zdravotním stavu a kulhající na levou nohu. Na otázku jaké to tam bylo odpovídal zásadně slovy: **BYLA TAM ZIMA.**

Dalo by se říct, že mohl dopadnou hůře... Neprošel koncentračním táborem, nikdo jej nezabil a dokonce se znovu shledal s celou svou rodinou. Mladické sny však nahradila nenávisť vůči nacistickému systému i Němcům a pokroucený názor proletářských buřičů: **VŠECHNO JE LEPŠÍ NEŽ NACISMUS!**

S mou babičkou, které nikdy neřekl jinak než Fanka se seznámil na pouti dva roky po svém návratu. Galantně jí vystřelil růži a usmíval se na ni svým nezapomenutelným úsměvem.

Zatímco dědeček odmítal o svém životě za Protektorátu mluvit, má babička spatřovala v chlubení se porušováním říšských pravidel značné uspokojení. Často mi vyprávěla, jak chodila za války potají tancovat do sklepa k jednomu sedlákovi, který zatemnil okna, aby je nikdo neviděl a přes zákaz vycházení se se svým bratrem za noci vytrácela z jejich malého domku v Záborné. Zároveň si jako malá nikdy nepomyslela, že si vezme toho vysmátého klučinu z vedlejší vesnice. Před válkou v jeho rozvernosti neshledávala jistotu, jakou od muže očekávala. Ale ty tři roky o hladu a těžké práci donutily dědu, který se před válkou nedokázal postarat ani sám o sebe, předčasně dospět.

Právě můj dědeček zároveň patřil mezi tu proletariářskou skupinu, která uvěřila komunistické ideologii. Právě on důvěřoval socialistickému systému a myšlence, že všichni budou mít stejně a nikdo nebude trpět a právě on měl silný důvod v tu silnou a rovnoprávnou ideologii uvěřit. Tím důvodem byly tři roky nespravedlnosti a tvrdé práce, jež mu zničily zdraví i mladické iluze. Proto se na všechno odsuzování spolupracovníků s režimem dívám přes růžové brýle. Za vírou ve špatný režim stála bolest způsobená horším režimem.

Velmi brzy po roce 1948 přijal členství ve straně a společně se svou zatím jen tříčlennou rodinou odjel na Sever Čech, do domu, který by si bez strany nemohl dovolit. Strana mu dala vše, pozemky, práci, domov... Dala mu jistotu, že jej nečekají žádné další příkoří. Vybudoval si nový život s překrásnou ženou a pěti překrásnými dětmi v překrásné vesničce zvané Dolní Sedlo.

Má matka vyrůstala jako socialistické dítě. Nosila džíny z Tuzexu, poslouchala Karla Gotta a s rodiči pravidelně sledovala televizní estrády, dokonce nosila trvalou. Narodila se jako pátá, deset let po svém nejmladším bratrovi. Jako poslední dítě, ji děda rozmazloval a brávil ji sebou na prvomájové průvody. Vždy ji přitom nesl na zádech a svým známým ji představoval se slovy: „Tohle je naše malá Alenka.“ a ona mávala vlaječkou a smála se. Na tenhle den se vždy těšila. Komunismus v jejích očích nepředstavoval hrozbu, představoval klidné dětství a právě takový pohled jí její otec umožnil, jakkoli těžké se to někdy jevilo.

Revoluce změnila jeho život jak v denních záležitostech, tak v rituálech a víře. Dříve se po návratu z práce rád díval na televizi, ale uklidňující zprávy o úspěších obecních družstev vystřídaly na obrazovkách vraždy a bulvár. V obchodech přestali prodávat jeho značku bílé melty, již zapíjel ranní krajíc chleba a on na svá stará kolena poznal další nejistotu v podobě vystoupení ze strany, které kdysi tolik věřil. I přesto cítil zvláštní pocit, že to, co se stalo před čtyřiceti lety... Ty tři roky v pracovním táboře už se nebudou opakovat a dál se usmíval svým nezapomenutelným úsměvem.

Mám na něj jen maličkaté střípky vzpomínek. Jeho smích a zpěv, to s jakou láskou se díval na svou ženu a jeho zalíbení pro všechno živé, především pro našeho jezevčíka. Avšak ty vzpomínky jsou velice silné a stejně silnou osobností můj dědeček, hlavně podle babiččiných slov, byl. Dnes již částečně cítím, jak moc velký vliv měl na to, kým jsem.

Jako posledním vnoučatům věnoval mě a mé sestře v podstatě všechn volný čas. Jedna z mých nejstarších vzpomínek je, jak mu jeho pes seděl na klíně a on mu zpíval. Má tříletá sestra začala jezevčíka tahat za ocas a děda se smíchem volal na mámu: „Co zas chce ten kluk!“ Jelikož ona neměla téměř žádné vlasy a on si z ní rád utahoval. Předčítal nám pohádky a občas do nich vložil životní moudro, nebo je poupravil podle svého přesvědčení. Dal si za cíl vychovat novou generaci, tak, abychom se nikdy nevzdávali a měli v lásce naši zemi.

Nikdy necítil odpor k ničemu jinému než k říšské ideologii, učil mne milovat všechno a všechny. Možná právě proto si i přes dnešní všeobecnou nenávisť ke všemu odlišnému zachovávám otevřenou mysl a už téměř rok si dopisuji se stejně starou buddhistickou dívkou. On mě naučil, že naději nesmíme jen přijímat, ale i dávat... že nerozhoduje v co věříme, jak jsme chytří, či co máme na sobě, ale to, jaké máme srdce.

Díky němu dnes žiji, tam kde žiji, díky němu se neústupně držím svých cílů, díky němu jsem se naučila rozlišovat dobro od zla a upřímnost od přetvářky.

Ráda čtu válečné knihy – Remarqua, Lustiga či Hamingwaye, ale žádná kniha Vám neukáže tolik, jako jedno odpoledne strávené s lidmi, kteří v té době skutečně žili. Nejde o slova, ale o pocity a ač

měl můj dědeček nezapomenutelný a překrásný úsměv, tak se v něm zračila i bolest, bolest ze dvou let práce pod nacistickým režimem a ten pocit vydá za tisíc knih.

Minulost je stále živá... Naše činy jsou ovlivňovány minulostí a nejen tou naší, ale také našich předků. Nezáleží na tom, jak nový systém nazve ten starý, nezáleží na tom, co všechno je upraveno či vyjmuto z učebnic, protože pravda se neskrývá v datech a hře slov, ale v opravdových lidských příbězích. Každý člověk je stvořen z životních rozhodnutí svých předků, ze statečnosti, se kterou se bili za svou pravdu a ze snahy vytvořit nám lepší život bez nespravedlnosti a bezpráví.

Minulost je stále živá... Živá protože žije v každém z nás.

Zpracováno podle vyprávění mé babičky Františky Černohubové a tety Jaroslavy Nováčkové.

Má babička Františka Černohubová a můj děda Josef Černohub (rok 1947)

Zleva: Má sestra Tereza, můj děda a já (rok 2003)

Název díla: Příběh mého dědy

Jméno autora: Lucie Scholzová

Věk: 17 let

Kategorie: 2.

Datum narození: 16. 3. 1999

Email: lucie.schol@seznam.cz

Adresa Bydliště: Dolní Sedlo 44, Lužická, Hrádek nad Nisou

Adresa školy: Obchodní Akademie a jazyková škola Šamánkova Liberec

Ročník: 3. D (Veřejnosprávní činnost)

Vedoucí pedagog: profesorka Jana Špačková